

**ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ** การพัฒนาองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

**ผู้เขียน** นายดำรงค์ กันธิมูล

**ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

**คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ**

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธิประเสริฐ ประธานกรรมการ  
อาจารย์ ดร.สุวรรณ หมั่นตานูตร กรรมการ

### บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้กระบวนการพัฒนาองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 และศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 246 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open-Ended)

ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาองค์การระดับปานกลางและในรอบ 3-5 ปีที่ผ่านมามีการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างการบริหารงานมากที่สุดในการเปลี่ยนแปลงนั้นประสบความสำเร็จเป็นบางส่วนและส่วนมากมาจากโรงเรียนดำเนินการเอง โดยเริ่มจากความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องซึ่งเกิดจากการตระหนักรับรู้ปัญหาของโรงเรียนร่วมกัน สภาพการใช้กระบวนการพัฒนาองค์การทั้ง 5 ขั้นตอนในภาพรวมสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอมากที่สุด ยกเว้นในขั้นการรวบรวมข้อมูลและวินิจฉัยปัญหา และขั้นการดำเนินการตามแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงองค์การ ซึ่งมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ปัญหาและข้อเสนอแนะ โดยภาพรวมในการพัฒนาองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหารและบุคลากรไม่มีโอกาสแสดงความรู้สึกและพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับองค์การของตนอย่างจริงจัง ไม่มีเครื่องมือที่มีมาตรฐานในการเก็บรวบรวมข้อมูลและประเมินอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่มีวิทยากรหรือที่ปรึกษาช่วยวางแผนในการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับองค์การ ขาดการนิเทศกำกับติดตามให้คำปรึกษาแนะนำและสนับสนุนการดำเนินการตามแผนอย่างใกล้ชิด ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาองค์การคือ ผู้บริหารและบุคลากรควรแสดงความรู้สึกและพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับองค์การ ควรมีเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีวิทยากรหรือที่ปรึกษาช่วยวางแผนในการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับองค์การ ควรมีการนิเทศกำกับติดตามให้คำปรึกษาแนะนำและสนับสนุนการดำเนินการตามแผนอย่างใกล้ชิด รวมทั้งควรใช้เครื่องมือในการประเมินที่มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved

**Independent Study Title**      Development of Basic Education Institution Organization  
in Chiang Mai Educational Service Area 3

**Author**                              Mr. Domrong Kantimoon

**Degree**                                Master of Education (Educational Administration )

**Independent Study Advisory Committee**

Assoc. Prof. Dr. Choocheep Puthaprasert      Chairperson

Lect. Dr. Suwan Muntabutara                      Member

## **ABSTRACT**

The Objectives of this study were to study the state of using the process of organization development of the basic educational schools in Chiang Mai Educational Service Area 3 and to study the problems and suggestion in organizational development of schools in Chiang Mai Educational Service Area 3 the datas are from 246 school administrators. The instrument used in this study is a questionnaire which is checklist and open-ended questionnaire.

The result of the study found that the administrators understand the organization development in the middle rank. In the past 3-5 years, there were changes of the structure of the administration widely. Some organization changes are being succeeded by the school management which cooperated by the problem recognition of the stakeholders.

The state of using the process in organization development as a whole says that the school of basic education in Chiang Mai Educational Service Area 3 were always practiced the most, except the stage of data collection and diagnosing organization problems. The stage of following planning or “do” for school development are being held sometimes.

The problems of this study are: The administrators and the teachers have not opportunity to show their feeling and their behavior of responsibility toward the organization changes which happen in their organization. There are not standard instrument in collecting datas and evaluate effectively.

Moreover there are not advisors to consult in planning the changes in their organization. There are also lack of advices from specialist. The administrators do not direct and consult or event support the process of planning seriously. The suggestions of organization development are: The administrators and teachers should open minded to each other in sharing the responsibility toward the organization change. There should have enough instrument to collect the datas. The school should have advisor to plan for the organization development. The administrator should do the supervision, direct, follow up and support the stage of planning closely. Finally there should have standard equipment in evaluate effectively.



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved